

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल - २०१७

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - ४

गुणाः - ७०

विषयः - नव्यन्यायः।

कोड - C.C.4.2.6

समयः -

दिनाङ्कः -

सन्दर्भग्रन्थः - सत्प्रतिपक्षः (गदाधरीसमन्वितः)

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) संशयानुमितेः सामान्यबोधं साधयत।
- (२) उद्बुद्धाभ्यां विरोधिसंस्काराभ्यां स्मरणं कीदृशमिति स्पष्टयत।
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि व्याख्यां ददतु । ०८
- (१) 'विप्रतिपत्तिजन्मानं संशयमामनन्ति' इति दीधितिं व्याख्यात।
- (२) 'विशेषदर्शनं विरोधिबुद्धिप्रतिबन्धकम्' सङ्क्षेपेण परिचाययत।
- प्रश्नः - ३ निम्नलिखितेषु त्रयाणां लघूत्तराणिलिखन्तु । ०३
- (१) किं नाम अनुभवत्वम्?
- (२) विशेषदर्शनस्य विरोधित्वं कथम्?
- (३) किं विरोधित्वम्?
- (४) विप्रतिपत्तेरर्थः कः?
- (५) सत्प्रतिपक्षः कस्मिन् प्रकरणेऽन्तर्भवति?

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ४ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) "विशेषान्तरदर्शनविरहविशिष्टमेव तत्" इति दीधितिं व्याख्यात।
- (२) विरोधिविशिष्टान्यत्वस्य प्रतिबध्यतावच्छेदकत्वे व्यभिचारशङ्कानवकाशः कथमिति व्याख्यात।
- प्रश्नः - ५ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । १२
- (१) कोटिद्वयविशेषदर्शने संशयो न स्यादिति चेन्न, इति मिश्रमतं स्पष्टं व्याख्यात।
- (२) 'सत्प्रतिपक्षसंवलनदशायां न संशयानुमितिरीरिति मणेः रत्नकोशकारमतधिया आक्षेपं व्याख्याय परिहरत।
- प्रश्नः - ६ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः टिप्पणीं यच्छतु । ०४
- (१) 'दोषविशेषाजन्यज्ञानम्'।
- (२) 'कोटिद्वयभासकसामग्रीसमाजादेव संशयः'।
- (३) विरुद्धः।
- (४) सत्प्रतिपक्षः।

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्न: - ७ अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) 'अपक्षधर्मोऽपि विरुद्धोऽन्यत्र' कथमिति विवृणुत
- (२) नित्यो घटः कार्यत्वादिति विरुद्धे दोषं प्रदर्शयत।
- प्रश्न: - ८ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । १२
- (१) प्रकरणसमे तत्त्वनिर्णयप्रकारं यथा ग्रन्थं स्पष्टयत।।
- (२) सत्प्रतिपक्षस्थले कोटिद्वयभानं प्रतिपादयत।
- प्रश्न: - ९ अधोनिर्दिष्टेषु द्वयोः टिप्पणीं यच्छतु । ०४
- (१) संशयानुमितिरेव दूषकता बीजम्
- (२) विरोधिविषयकनिश्चयज्ञानम्।
- (३) तत्त्वनिर्णयः।
- (४) संशयानुमितिः।

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः एकस्य व्याख्या कार्या । ०४
- (१) सत्प्रतिपक्षस्य दोषत्वं व्याख्यात।
- (२) परस्पराभावव्याप्यवत्ताज्ञानं कीदृशमिति व्याख्यात।
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखतु । ०८
- (१) 'संशयानुमितिरुत्पद्यते न वेति स्पष्टं व्याख्यात ।
- (२) मणेः सत्प्रतिपक्षलक्षणं यथा ग्रन्थं विवृणुत।
- प्रश्न: - १२ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं सम्पादयतु । ०३
- (१) सति प्रतिपक्षे जिज्ञासा उत असति?
- (२) व्याप्तिस्मृतिं विना-----अभावात्।
- (३) केवलान्वयि साध्यकस्थलं किम्?
- (४) अनैकान्तिके साध्ये जिज्ञासा कथमुत्पद्यते।
- (५) सत्प्रतिपक्षस्यापरं नाम किम्?

***

समाधानानि

प्रश्न: ३

१. स्मृतिभिन्नत्वम्।
२. अगृहीताप्रामाण्यकत्वेन।
३. तदभावव्याप्यत्वं विरोधित्वम्।
४. विरुद्धकोटिद्वयोपस्थितिः।
५. हेत्वाभासप्रकरणे।

प्रश्न: १२

१. सति प्रतिपक्षे एव।
२. सत्प्रतिपक्षाभावात्।
३. घटोभिधेयः प्रमेयत्वात्।
४. संशयद्वारा साध्ये जिज्ञासा।
५. प्रकरणसमः।